

Luthier

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: La Rectoria. Serrat de Dalt, núm. 1. Sant Sebastià de Montmajor
Emplaçament
Alçada: Carretera de Caldes de Montbui a Sant Sebastià de Montmajor
514

Coordenades:

Latitud: 41.6644
Longitud: 2.11882
UTM Est (X): 426640
UTM Nord (Y): 4612891

Classificació

Número de fitxa 08033 - 287
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tècnica artesanal
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Autoria de l'element: Josep Antoni Caparrós
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 009900DG31D9J5
Autoria de la fitxa Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa: dt., 25/11/2008 - 01:00

Descripció

Taller situat al primer pis de la rectoria, per sobre del restaurant, on el mestre luthier es dedica a la construcció, restauració i conservació d'instruments de corda. Un cop fabricat l'instrument el luthier li dóna la màxima qualitat de so. Destaquen instruments com el rabel", el "salterí", la "dulcinea", el "xicoten", i les "espinetes". Les eines emprades són semblants a les eines d'ebenista, però molt més petites; algunes d'elles són molt especials destacant les eines que permeten mesurar les peces i els raspalls per a construir les tapadores de les armòniques. Pel que fa als tipus de fusta utilitzades pel mestre luthier Caparrós són: el palissandre (*Dalbergia sp.*), la bulnèsia (*Bulnesia arborea*), el granadillo (*Guibourtia sp.*), el boix (*buxus sempervirens*), la bobinga (*Guibourtia sp.*), el cocobolo (*Dalbergia refusa*), i la noguera (*Juglans regia*)

Història

El Sr. Josep Antoni Caparrós es dedica a la fabricació, reparació i restauració d'instruments de música de corda pinçada o fregada tals com els violins, violes, violoncels, violes d'amor, guitarres, etc.. Segons ens explica el Sr. Caparrós, la seva passió per aquest art, va començar en un mercat medieval. Des de l'edat dels 13 anys i fins els 55, es va dedicar a l'ebenisteria. Un dia, visitant un mercat medieval, va conèixer al mestre luthier, Martí Romero, que en aquells moments estava construint un rabel; això va interessar al Sr. Antoni, i decidí matricular-se a l'escola-taller que el Sr. Romero té encara actualment a Sabadell. Després de vuit anys, encara continua l'aprenentatge, ja que segons el Sr. Caparrós, "sempre hi ha alguna cosa nova per aprendre". Quatre anys després d'haver començat l'escola-taller, el Sr. Antoni va tenir l'oportunitat de reconstruir el restaurant de "La Rectoria" a Sant Sebastià de Montmajor, i decidí instal·lar el seu taller a la planta pis, on treballa durant la setmana i els caps de setmana els dedica al restaurant.

Com el Sr. Caparrós ens explica, el terme deriva de luth (llaüt). L'ofici de luthier comença per una formació professional de diversos anys. L'art d'aquests professionals comença amb la tria de les fustes que s'empraran, determinants per a l'estètica de l'instrument i sobretot per a la qualitat sonora, i segueix amb la fabricació de l'instrument pròpiament dit, fase en gran part artesana. Tota una gamma d'eines específiques de l'ofici, idèntics a aquells emprats d'ençà el segle XVII, es fan servir per treballar les peces que componen l'instrument - a tall d'exemple, per al violí, n'hi ha aproximadament 80 - per a ajuntar-les i enganxar-les. El luthier fa també un paper de manteniment dels instruments i arquets, de reparació i fins i tot de restauració del patrimoni instrumental. Certs luthiers són també arqueters (fabricants d'arquets), però això continua sent un ofici específic.

El luthier numèric també ha fet la seva aparició d'ençà els anys 1970. Per aquesta denominació, el luthier (fabricant del so) torna cap a la definició original de la lutheria: la fabricació de l'inaudit. D'aleshores ençà, es tracta d'emprar en composició contemporània (o de barrejar amb instruments clàssics) els instruments apareguts amb l'era electrònica: caixa de ritmes, scratch, vocoder i sampler. Alguns anomenen igualment «luthier», per abús del llenguatge, un fabricant de sacs de gemecs, i per extensió, del fabricant d'instruments de música tradicional.

